

U.G.B.A. Semester – IV

Sanskrit – EC – II(211)

શુદ્ધક રચિત મૃચ્છકટિકમ્ (અઢક ૬ - ૧૦)

MCQ's

(યુનિટ - ૧,૨,૩,૪)

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો.

- (૧) શુદ્ધક રચિત 'મૃચ્છકટિક' કયા પ્રકારનું રૂપક છે ? (પ્રકરણ, નાટક, ત્રોટક)
- (૨) 'મૃચ્છકટિક'માં કુલ કેટલા અંક છે ? (૭, ૮, ૧૦)
- (૩) 'મૃચ્છકટિક'નો મુખ્ય રસ કયો છે ? (શૃંગાર, વીર, કરુણ)
- (૪) 'મૃચ્છકટિક'ના રચયિતા કોણ છે ? (કાલિદાસ, ભાસ, શુદ્ધક)
- (૫) 'મૃચ્છકટિક'નો નાયક કોણ છે ? (ઉદયન, ચારુદત્ત, શકાર)
- (૬) 'મૃચ્છકટિક'ના પાંચમા અંકનું નામ શું છે ? (વસંસેના મોટન, આર્યકાપહરણ, દુર્દિન)
- (૭) 'મૃચ્છકટિક'ના છઠ્ઠા અંકનું નામ શું છે ? (વસંસેના મોટન, આર્યકાપહરણ, પ્રવહણ - વિપર્યય)
- (૮) 'મૃચ્છકટિક'ના સાતમા અંકનું નામ શું છે ? (વસંસેના મોટન, આર્યકાપહરણ, વ્યવહાર)
- (૯) 'મૃચ્છકટિક'ના આઠમા અંકનું નામ શું છે ? (વ્યવહાર, વસંસેના મોટન, આર્યકાપહરણ)
- (૧૦) 'મૃચ્છકટિક'ના નવમા અંકનું નામ શું છે ? (વસંસેના મોટન, વ્યવહાર, આર્યકાપહરણ)
- (૧૧) 'મૃચ્છકટિક'ના દશમા અંકનું નામ શું છે ? (સંહાર, વસંસેના મોટન, આર્યકાપહરણ)
- (૧૨) ચારુદત્તની ગાડી રસ્તામાં કોણ રોકે છે ? (વિદુષક, શકાર, વીરક અને ચંદનક)
- (૧૩) જુલ્મી રાજા પાલકના કારાગૃહમાંથી કોણ નાસી છૂટે છે ? (ચારુદત્ત, આર્યક, શર્વિલક)
- (૧૪) ચારુદત્તની ગાડીમાં ભૂલથી કોણ બેસી જાય છે ? (ગોપાલપુત્ર આર્યક, વસંતસેના, રદનિકા)
- (૧૫) ન્યાયાલયનું દૃશ્ય કયા અંકમાં આવે છે ? (આઠમા, નવમા, દશમા)
- (૧૬) ચૌર્યકલામાં કોણ નિપુણ છે ? (શકાર, આર્યક, શર્વિલક)
- (૧૭) વાસંસેનાની માતાનું નામ શું છે ? (રદનિકા, વૃદ્ધા, શ્યામલી)
- (૧૮) કોની સાથે મારામારી વખતે વિદુષકની બગલમાંથી સોનાનો દાબડો નીચે પડી જાય છે ?
(શકાર, આર્યક, શર્વિલક)

(૧૯) શર્વિલકે આપેલા શુભ સમાચાર પ્રમાણે ચાણક્યને ક્યાંનું રાજ્ય મળ્યું હતું ?

(કલ્યાણપૂરી, અમરાવતી, કુશાવતી)

(૨૦) બેભાન થયેલી વસંતસેનાને કોણ બચાવે છે ? (જાદુગર, બૌદ્ધ સાધુ, ચાણક્ય)

(૨૧) ચાણક્યને મળવા વસંતસેના ક્યાં જાય છે ? (પુષ્પકરંડક બાગમાં, મંદિરમાં, સમુદ્ર કિનારે)

(૨૨) 'મૃચ્છકટિક'ના વિદ્વષકનું નામ જણાવો. (વસંતક, ગૌતમ, મૈત્રેય)

(૨૩) શર્વિલકની પ્રેમિકાનું નામ શું છે ? (રદનિકા, મદનિકા, વસંતસેના)

(૨૪) 'મૃચ્છકટિક'ની નાયિકા કોણ છે ? (મદનિકા, રદનિકા, વસંતસેના)

(૨૫) ચાણક્યની પ્રેમિકાનું નામ શું છે ? (મદનિકા, રદનિકા, વસંતસેના)

(૨૬) શકારનું બીજું નામ શું છે ? (સંસ્થાનક, ભીમવર્ણ, આર્યક)

(૨૭) શકાર કોનો સાળો થાય છે ? (આર્યક, રાજા ગોપાલક, રાજા પાલક)

(૨૮) ચાણક્યની પત્નીનું નામ જણાવો. (ધૂતા, રદનિકા, વસંતસેના)

(૨૯) ચાણક્યના પુત્રનું નામ જણાવો. (ભીમસેન, રોહસેન, આર્યક)

(૩૦) વસંતસેનાની દાસીનું નામ શું છે ? (ધૂતા, રદનિકા, મદનિકા)

(૩૧) ચાણક્યની એક માત્ર ચેટી કોણ છે ? (વસંતસેના, રદનિકા, મદનિકા)

(૩૨) ચાણક્યનો ભૂતપૂર્વ સેવક છે એવું જાણીને વસંતસેના પોતાનું સોનાનું કડું આપીને કોને માથુરના ઋણમાંથી મુક્ત કરાવે છે ? (ચંદનકને, વીરકને, સંવાહકને)

(૩૩) પોતાની પ્રેમિકાને ગુલામીમાંથી મુક્ત કરીને તેને પામવા માટે શર્વિલક કોના ઘરમાં ખાતર(ચોરી) પાડે છે ? (ચાણક્ય, વસંતસેના, રાજા પાલક)

(૩૪) રાજકીય વિપ્લવનો નેતા કોણ છે ? (વીરક, શર્વિલક, ચંદનક)

(૩૫) ચાણક્ય દરિદ્ર થઈ જવાનું કારણ શું ?

(જુગાર રમવાથી, ઘરમાં આગ લાગવાથી, દાન કરવાથી)

(૩૬) ચાણક્યને જીવતદાન મળે છે, કુશાવતિનું તેને રાજ્ય પણ મળે છે એવા આનંદમય માહોલ વચ્ચે ક્યા અશુભ સમાચાર મળે છે ?

(ધૂતા અગ્નિમાં પ્રવેશી રહી છે, પુત્ર રોહસેન નાશી ગયો છે, વસંતસેનાએ તેનો ત્યાગ કર્યો છે)

(૩૭) ચાણક્યની ગાડી કોણ ચલાવે છે ? (શર્વિલક, મૈત્રેય, વર્ધમાનક ચેટ)

(૩૮) ચાણક્ય બાગમાં પ્રવેશતા જ શેને જોઈને તેને અપશુકનિયાળ ગણીને રસ્તો બદલે છે ?

(વિઘવા દર્શન, શ્રમણ દર્શન, અગ્નિ દર્શન)

(૩૯) રાજદ્રોહના આરોપસર ચાણક્યને શું સજા આપવામાં આવે છે ?

(દેશ નિકાલની, કારાવાસમાં નાંખવાની, વધસ્તંભ ઉપર ચડાવવાની)

- (૪૧) ચારુદત્તના પુત્ર રોહસેનને સોનાની ગાડી બનાવી આપવા માટે કોણ ખોતાના ઘરેણાં આપી દે છે ? (વસંતસેના, મદનિકા, રદનિકા)
- (૪૨) સંવાહક કોનો પુત્ર છે ? (રાજા પાલકનો, દુર્ગસેનનો, પાટલિપુત્રના ગૃહસ્થનો)
- (૪૩) સંવાહક ચારુદત્તને ત્યાં ચારુદત્તનું શું કામ કરતો ? (ઘરકામ, ચારુદત્તની પગચંપી, રસોઈકામ)
- (૪૪) શર્વિલક જન્મે કેવો છે ? (બ્રાહ્મણ, શૂદ્ર, વૈશ્ય)
- (૪૫) શર્વિલક કઈ વિદ્યામાં એક કુશળ નિષ્ણાત છે ? (ધૂતવિદ્યા, જાદુઈ વિદ્યા, ચોરવિદ્યા)
- (૪૬) શર્વિલક શા માટે રાજકીય ક્રાંતિનું મંડાણ કરે છે ?
(ખોતાના મિત્ર આર્યકને રાજાએ કેદ કર્યો છે તેથી, તેની પ્રેમિકાને છોડાવવાના હેતુથી, ચારુદત્તને સહાય કરવા)
- (૪૭) વીરક અને ચંદનક કઈ નગરીના સિપાઈઓ છે ? (કુશાવતી, અમરાવતી, ઉજ્જયિની)
- (૪૮) વસંતસેના કોણ છે ? (રાજકુંવરી, ગણિકા, નર્તકી)
- (૪૯) ચારુદત્તને મારવા તત્પર ચાંડાળ શેનાથી ચારુદત્તનો વધ કરવા જાય છે ?
(ખડગ વડે, કોરડાંમારીને, ફાંસી આપીને)
- (૫૦) વસંતસેના ચારુદત્ત તરફથી મળેલ કઈ વસ્તુને પ્રેમના પ્રતિક તરીકે રાખી લે છે ?
(ગુલાબ, જાતિ કુસુમથી સુવાસિત ઉપરણો, સોનાની અંગૂઠી)

જવાબ :

- (૧) શૂદ્રક રચિત 'મૃચ્છકટિક' ક્યા પ્રકારનું રૂપક છે ? (પ્રકરણ)
- (૨) 'મૃચ્છકટિક'માં કુલ કેટલા અંક છે ? (૧૦)
- (૩) 'મૃચ્છકટિક'નો મુખ્ય રસ કયો છે ? (શૃંગાર)
- (૪) 'મૃચ્છકટિક'ના રચયિતા કોણ છે ? (શૂદ્રક)
- (૫) 'મૃચ્છકટિક'નો નાયક કોણ છે ? (ચારુદત્ત)
- (૬) 'મૃચ્છકટિક'ના પાંચમા અંકનું નામ શું છે ? (દુર્દિન)
- (૭) 'મૃચ્છકટિક'ના છઠ્ઠા અંકનું નામ શું છે ? (પ્રવહણ - વિપર્યય)
- (૮) 'મૃચ્છકટિક'ના સાતમા અંકનું નામ શું છે ? (આર્યકાપહરણ)
- (૯) 'મૃચ્છકટિક'ના આઠમા અંકનું નામ શું છે ? (વસંતસેના મોટન)
- (૧૦) 'મૃચ્છકટિક'ના નવમા અંકનું નામ શું છે ? (વ્યવહાર)
- (૧૧) 'મૃચ્છકટિક'ના દશમા અંકનું નામ શું છે ? (સંહાર)

- (૧૨) ચારુદત્તની ગાડી રસ્તામાં કોણ રોકે છે ?(વીરક અને ચંદનક)
- (૧૩) જુલ્મી રાજા પાલકના કારાગૃહમાંથી કોણ નાસી છૂટે છે ?(આર્યક)
- (૧૪) ચારુદત્તની ગાડીમાં ભૂલથી કોણ બેસી જાય છે ?(ગોપાલપુત્ર આર્યક)
- (૧૫) ન્યાયાલયનું દૃશ્ય ક્યા અંકમાં આવે છે ?(નવમા)
- (૧૬) ચૌર્યકલામાં કોણ નિપુણ છે ?(શર્વિલક)
- (૧૭) વાસંતેનાની માતાનું નામ શું છે ?(વૃદ્ધા)
- (૧૮) કોની સાથે મારામારી વખતે વિદ્વષકની બગલમાંથી સોનાનો દાબડો નીચે પડી જાય છે ?

(શકાર)

- (૧૯) શર્વિલકે આપેલા શુભ સમાચાર પ્રમાણે ચારુદત્તને ક્યાનું રાજ્ય મળ્યું હતું ? (કુશાવતી)
- (૨૦) બેભાન થયેલી વસંતેનાને કોણ બચાવે છે ?(બૌદ્ધ સાધુ)
- (૨૧) ચારુદત્તને મળવા વસંતેના ક્યાં જાય છે ?(પુષ્પકરંડક બાગમાં)
- (૨૨) 'મૃચ્છકટિક'ના વિદ્વષકનું નામ જણાવો.(મૈત્રેય)
- (૨૩) શર્વિલકની પ્રેમિકાનું નામ શું છે ?(મદનિકા)
- (૨૪) 'મૃચ્છકટિક'ની નાયિકા કોણ છે ?(વસંતેના)
- (૨૫) ચારુદત્તની પ્રેમિકાનું નામ શું છે ? (વસંતેના)
- (૨૭) શકારનું બીજું નામ શું છે ?(સંસ્થાનક)
- (૨૮) શકાર કોનો સાળો થાય છે ?(રાજા પાલક)
- (૨૯) ચારુદત્તની પત્નીનું નામ જણાવો.(ધૂતા)
- (૩૦) ચારુદત્તના પુત્રનું નામ જણાવો.(રોહસેન)
- (૩૧) વસંતેનાની દાસીનું નામ શું છે ? (મદનિકા)
- (૩૨) ચારુદત્તની એક માત્ર ચેટી કોણ છે ? (રદનિકા)
- (૩૩) ચારુદત્તનો ભૂતપૂર્વ સેવક છે એવું જાણીને વસંતેના પોતાનું સોનાનું કડું આપીને કોને માથુરના ઋણમાંથી મુક્ત કરાવે છે ?(સંવાહકને)
- (૩૪) પોતાની પ્રેમિકાને ગુલામીમાંથી મુક્ત કરીને તેને પામવા માટે શર્વિલક કોના ઘરમાં ખાતર(ચોરી) પાડે છે ? (ચારુદત્ત)
- (૩૫) રાજકીય વિપ્લવનો નેતા કોણ છે ?(શર્વિલક)
- (૩૬) ચારુદત્ત દરિદ્ર થઈ જવાનું કારણ શું ? (દાન કરવાથી)
- (૩૭) ચારુદત્તને જીવતદાન મળે છે, કુશાવતિનું તેને રાજ્ય પણ મળે છે એવા આનંદમય માહોલ વચ્ચે ક્યા અશુભ સમાચાર મળે છે ? (ધૂતા અગ્નિમાં પ્રવેશી રહી છે)

(૩૮) ચા૩દત્તની ગાડી કોણ ચલાવે છે ?(વર્ધમાનક ચેટ)

(૩૯) ચા૩દત્ત બાગમાં પ્રવેશતા જ શેને જોઇને તેને અપશુકનિયાળ ગણીને રસ્તો બદલે છે ?

(શ્રમણ દર્શન)

(૪૦) રાજદ્રોહના આરોપસર ચા૩દત્તને શું સજા આપવામાં આવે છે ? (વધસ્તંભ ઉપર ચડાવવાની)

(૪૧) ચા૩દત્તના પુત્ર રોહસેનને સોનાની ગાડી બનાવી આપવા માટે કોણ પોતાના ઘરેણાં આપી દે છે ?(વસંતસેના)

(૪૨) સંવાહક કોનો પુત્ર છે ?(પાટલિપુત્રના ગૃહસ્થનો)

(૪૩) સંવાહક ચા૩દત્તને ત્યાં ચા૩દત્તનું શું કામ કરતો ?(ચા૩દત્તની પગચંપી)

(૪૪) શર્વિલક જન્મે કેવો છે ?(બ્રાહ્મણ)

(૪૫) શર્વિલક કઈ વિદ્યામાં એક કુશળ નિષ્ણાત છે ?(ચોરવિદ્યા)

(૪૬) શર્વિલક શા માટે રાજકીય કાંતિનું મંડાણ કરે છે ?

(પોતાના મિત્ર આર્યકને રાજાએ કેદ કર્યો છે તેથી)

(૪૭) વીરક અને ચંદનક કઈ નગરીના સિપાઈઓ છે ?(કુશાવતી, અમરાવતી, ઉજ્જયિની)

(૪૮) વસંતસેના કોણ છે ?(ગણિકા)

(૪૯) ચા૩દત્તને મારવા તત્પર ચાંડાળ શેનાથી ચા૩દત્તનો વધ કરવા જાય છે ? (ખડગ વડે)

(૫૦) વસંતસેના ચા૩દત્ત તરફથી મળેલ કઈ વસ્તુને પ્રેમના પ્રતિક તરીકે રાખી લે છે ?

(જાતિ કુસુમથી સુવાસિત ઉપરણો)

